

La fàbrica Burés, d'Anglès.

l'acció, cal dinamitzar els diferents actors de les comarques de Girona perquè preservin i potenciïn el nostre patrimoni industrial. Així ho ha fet la revista *Old Glory* —el magazín de maquinària antiga més venut de Gran Bretanya, segons consta a la portada—, que hi dedica dues pàgines. En primer lloc, l'article explica la troballa, feta per l'octogenari enginyer industrial barceloní Gerhard Metzger, d'una singular piconadora antiga exposada a Cantera Agustí i Masoliver SA, de Palol de Revardit, i en segon lloc es refereix a la locomotora de l'estació de la Renfe

a Girona, el vapor de Destil·leries Gerunda SA i el Vapor Burés d'Anglès. El paràgraf final acaba amb una seriosa reflexió de Derek Rayner, l'autor de l'article i editor de la revista. Rayner exposa que els catalans han de millorar molt per donar a conèixer el seu patrimoni industrial, i es pregunta: com es poden veure les meravelles del patrimoni industrial català si no se'n fa publicitat? D'aquest article no se n'ha fet res més cap mitjà de comunicació del nostre país!

Eusebi Casanelles, director del MNACTEC (Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya), escriu en el fulletó del cicle de conferències: «És necessari preservar al màxim l'autenticitat del patrimoni industrial. També ha de ser intel·ligible perquè continuï donant testimoni de l'activitat que allí es realitzà». Malauradament, algunes accions sobre el nostre patrimoni industrial no van en la direcció de preservar-ne l'autenticitat i cuidar el vessant

didàctic; aquest és el cas del conjunt industrial del Vapor Burés d'Anglès. I paga la pena tenir-ho en compte: una recerca de pròxima publicació indica que possiblement és una de les poques màquines de vapor de l'Europa continental que reuneix aquestes tres característiques: trobar-se en bon estat de conservació, completa i en el seu lloc original. Definitivament, cal dinamitzar els actors del patrimoni industrial.

Josep Tarrés i Turon

Darrere els cotxes

Fa uns mesos, Jordi Pujol va escriure que li semblava absurd que els catalans haguéssim triat un burro per contraposar-lo al toro dels espanyols. Ho va dir perquè el molestava la reacció primària de voler enfrontar un signe a un altre «Tu t'enganxes un toro? Doncs jo m'enganxo un burro», i encara hi va afegir que el que cada vegada costa més trobar és la ironia, un dels trets distintius del caràcter dels catalans, segons el filòsof Ferrater i Mora. Diguem que sí, però la veritat és que cada dia podem veure més adhesius d'animals diferents enganxats a les parts posteriors dels cotxes. (Si volen, també cada dia podem veure més animals al volant; avui, no obstant això, jo vull parlar-los d'aquells adhesius i no del risc de circular per autopistes i carreteres. Tomem, doncs, on érem.) Va aparèixer el toro, va néixer el burro i, en poc temps, hem anat veient que molts de cotxes de la Vall d'Aran duen un senglar a tocar la matrícula; molts de la banda de les Guilleries, una guilla; molts de Girona, una mosca de Sant Narcís. Si la cosa es continua escampant, d'aquí a poc compto que veurem cotxes de Torroella amb un duc, de l'Escala amb una anxova, de Palamós amb una gamba, i de Pals o de Castelló amb un bitó, per allò de la llegenda que expliquen d'un carreter que va enfonsar-se amb el carro en els aiguamolls de Castelló o en els aiguamoixos de Pals, mentre anava al darrere d'un exemplar de l'ocell feréstec i nocturn que és el bitó, un ocell difícil de veure però de cant potent. I si amb les llegendes també s'hi val, compto encara que ben aviat veurem els cotxes de la Vall d'en Bas amb un llangardaix; els de Vall d'Aro amb una serp que duu un diamant al cap, seguint una llegenda que va recollir Pella i Forgas; els de Banyoles amb el drac de sant Mer; els de la Bisbal amb el de les Gavarres, o els de Caldes amb aquell vedell que va permetre a Modest Furest descobrir l'any 1880 les propietats curatives del que després van ser les aigües del Vichy Catalán i que, llavors, eren les aigües miraculoses del puig de les Ànimes. Per miracles, però, em sembla que val la pena assenyalar el fet que, en una societat tan dominada pel consum, per Internet, per les televisions i per altres tramuntanades de la nostra època, hi hagi encara tanta gent disposada a aixecar (i a enganxar) la bandera de la particularitat i dels orígens. O és purament una reacció lògica i elemental perquè, tal com deien abans, «A la casa dels conills, el que fan els pares fan els fills»?

Xavier Cortadellas